

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü' nün 96. Maddeleri uyarınca Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.
20.08.2026

Asu Kaya
Osmaniye Milletvekili

Human Papillomavirus (HPV), rahim ağzı (serviks) kanseri vakalarının %99'undan fazlasından doğrudan sorumlu olup tıp dünyasında aşıyla tamamen ortadan kaldırılabılır tek kanser türü olarak kabul edilmektedir. Türkiye'de her yıl 2.300'den fazla kadına serviks kanseri teşhisi konulmakta ve yılda yaklaşık 1.500 kadını bu önlenabilir hastalık nedeniyle yaşamını yitirmektedir. Sağlık Bakanlığı'nın güncel verilerinde HPV pozitifliği %4,85'e ulaşmış; en yaygın genotiplerin ise 16, 51, 31, 52 ve 18 olduğu tespit edilerek uluslararası epidemiyolojik verilerle birebir paralellik gösterdiği kanıtlanmıştır.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından temel koruyucu sağlık hizmeti kabul edilen ve 140'tan fazla ülkede (60'ı aşkın ülkede 9 valanlı olarak) Ulusal Aşı Takvimi'ne alınan HPV aşısı için, tarafınızca "Türkiye'nin profili farklı, aşıya gerek yok" şeklinde bilimsel temelden uzak gerekçeler sunulması halk sağlığı açısından kabul edilemez. 2-3 dozluk aşı maliyetinin asgari ücreti aşması, dar gelirli ailelerin çocuklarını korumasız bırakmakta ve Anayasa'nın 56. maddesinde güvence altına alınan "Sağlık Hakkı" yönünden açık bir sosyal eşitsizlik yaratmaktadır.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. "Türkiye'de HPV ve kanser profilinin farklı olduğu ve aşıya gerek olmadığı" yönünde görüş bildiren bilim insanları kimlerdir? Bu görüş hangi hakemli tıp dergisinde yayımlanmış çalışma veya Türkiye Kanser Dairesi verisine dayanmaktadır?
2. Bakanlığınızın güncel verilerine göre Türkiye'de HPV pozitifliği yaklaşık %4,85 düzeyindeyken, HPV aşısının ücretsiz olarak uygulanmamasının bilimsel gerekçesi nedir?
3. Bakanlığınızın daha önce kamuoyuna söz verdiği "13 yaşından itibaren ücretsiz aşılama" vaadi neden gerçekleşmemiştir? Bu vaadin tutulmadığı her gün kaç kadının ve çocuğumuzun riske atıldığı farkında mısınız?

4. İleri evre bir serviks kanseri hastasının kemoterapi, radyoterapi, cerrahi ve akıllı ilaç maliyetlerinin SGK'ya getirdiği yük ile 9-15 yaş aralığındaki çocukların ücretsiz aşılmasının maliyeti kıyaslanmış mıdır? Hastalığı engellemek yerine tedaviye bütçe ayırmak kamusal kayıp değil midir?
5. Şehir hastanelerini işleten yüklenici şirketlere ödenen kullanım ve hizmet bedellerinin %1'inden dahi az bir bütçe ile Türkiye'deki tüm hedef nüfusu ücretsiz aşılacak mümkünken, bütçenin koruyucu hekimlik yerine şirketlere aktarılmasının gerekçesi nedir?
6. Şehir hastaneleri ve sağlık hizmetleri kapsamında ayrılan kamu kaynaklarının bir bölümünün HPV aşılması gibi koruyucu sağlık hizmetlerine aktarılması Bakanlığınızın gündeminde midir?
7. Ülkemizde tespit edilen baskın genotiplere (16, 51, 31, 52, 18) karşı en geniş korumayı sağlayan 9 valanlı HPV aşısının, cinsiyet ayrımı yapılmaksızın tüm 9-15 yaş grubu çocuklar için Aile Sağlığı Merkezlerinde (ASM) ücretsiz erişime açılmasına ilişkin bir çalışmanız var mıdır? Varsa takviminiz nedir?
8. DSÖ standartlarında "sadece tarama testleriyle (KETEM)" kanserin engellenemeyeceği, aşılama ve taramanın eş zamanlı yürütülmesi gerektiği açıkken, koruyucu aşıyı reddedip sadece lezyon takibine odaklanmanın yol açtığı yıllık 1.500 kadın ölümünün hukuki ve vicdani sorumluluğunu nasıl değerlendiriyorsunuz?
9. Türkiye'de her yıl 2.300'den fazla kadının serviks kanseri tanısı alması ve bu hastalığın büyük ölçüde önlenabilir olması karşısında, HPV aşısının ücretsiz uygulanmamasını halk sağlığı politikası açısından nasıl açıklıyorsunuz?
10. Bakanlığınız HPV aşısının ücretsiz olmamasının çocukların ve gençlerin kansere karşı korunma hakkı açısından doğurabileceği sağlık eşitsizliği ve etik sonuçları konusunda herhangi bir değerlendirme yapmış mıdır?
11. Türkiye'nin, HPV aşısını ulusal aşı programına dahil eden 140'tan fazla ülkenin gerisinde kalmasının gerekçesi nedir?
12. Önlenabilir bir kanserin önlenmesi için etkili ve güvenli bir aşı mevcutken, bu aşının ekonomik gücü olmayan çocuklardan esirgenmesi hakkında açıklamanız nedir?